

STICHTINGSRUBRIEK

(Nieuwe) verplichtingen voor stichtingen (I)**Inleiding**

De stichting is een unieke rechtsvorm in het Nederlandse rechtspersonenrecht vanwege het ontbreken van natuurlijke checks and balances. Een stichting kan bestaan met slechts één orgaan, het bestuur. Deze rechtsvorm is niet gebaseerd op Europese wetgeving. De stichting kent een lange traditie in Nederland. Oorspronkelijk heeft de stichting een ideële doelstelling. Ondertussen kent de stichting veel verschijningsvormen, zoals stichtingen administratiekantoor bij certificering van BV-aandelen en steunstichtingen.

Stichtingen zijn op dit moment (nog) redelijk ongereguleerd. Het BW kent slechts een beperkt aantal bepalingen voor de stichting (art. 2:286 t/m 2:304 BW), maar een aantal wijzigingen is op komst. Het Wetsvoorstel bestuur en toezicht rechtspersonen¹ heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat meer dwingende bepalingen op de stichting van toepassing worden.²

In deze bijdrage wordt ingegaan op een aantal andere voorgenomen wetswijzigingen voor stichtingen. We concentreren ons op wetswijzigingen die betrekking hebben op inkomende en uitgaande geldstromen bij stichtingen. Gestart wordt met een overzicht van de voorgenomen wetswijzigingen, die vervolgens per kwadrant worden besproken.

STICHTINGEN

inkomende gelden	par. 1 tot EUR 15.000 en meer publicatie van balans en staat van baten en lasten	par. 2 EUR 15.000 of meer publicatie op website
uitgaande gelden	par. 3 tot en met 25% van het uitgekeerde vermogen intern (niet-openbaar) register	par. 4 meer dan 25% van het vrij uitkeerbare vermogen publicatie in UBO-register

Inkomende gelden

¹ Wetsvoorstel 34 491.

² Bijvoorbeeld als het gaat om tegenstrijdig belang of de invoering van een one-tier board.

1. Publicatie van balans en staat van baten en lasten

1.1 Wettelijke regeling

Niet alle stichtingen zijn verplicht een jaarrekening als bedoeld in Titel 9 van Boek 2 BW op te stellen.³ Een stichting is verplicht een jaarrekening op te stellen indien de stichting een of meer ondernemingen in stand houdt met een netto-omzet die gedurende twee opeenvolgende boekjaren minstens EUR 6.000.000 bedraagt.⁴ Een dergelijke stichting wordt in de praktijk ook wel als commerciële stichting aangeduid.

Voor alle stichtingen, ongeacht of zij een onderneming in stand houden en onafhankelijk van de hoogte van het vermogen van de stichting, geldt een algemene boekhoudplicht (art. 2:10 BW). Deze boekhoudplicht rust op het bestuur in de zin van de wet. Het bestuur is verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de balans en staat van baten en lasten op te maken en op papier te stellen.⁵ Alle inkomende gelden, dus tot een bedrag van EUR 15.000 maar ook een bedrag daarboven, moeten worden geadmistreerd bij de stichting.

De balans en staat van baten en lasten hoeven niet openbaar gemaakt te worden. Het zijn in beginsel interne documenten. Voor stichtingen die als ANBI staan geregistreerd, geldt dat de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting wel openbaar gemaakt moeten worden. Op grond van sectorale regelgeving kan aanvullende regelgeving van toepassing zijn. Het voert in dit kader te ver om (al) deze regelgeving hier te bespreken.

1.2 Praktische uitvoering

Vaak bevatten de statuten van een stichting nog aanvullende bepalingen. Zo kunnen de statuten bepalen dat jaarlijks een begroting moet worden opgesteld, al dan niet met (voorafgaande) goedkeuring van een toezichthoudend orgaan. Ook kunnen de statuten of een reglement meer in detail bepalen hoe een begroting of budget vooraf vormgegeven moet worden.

In toenemende mate worden meer (gedetailleerde) regelingen in statuten of reglementen opgenomen, mede om een toezichthoudend orgaan in staat te stellen adequaat en effectief toezicht uit te kunnen laten oefenen op het bestuur. Daarnaast besteedt de media veel aandacht aan besteding van gelden door stichtingen zoals de recente aandacht voor misbruik van zorgelden. De roep om transparantie (en daarmee: goede interne administratie) neemt toe.

Voor stichtingen met een ANBI-status geldt dat de balans, staat van baten en lasten met toelichting openbaar gemaakt moet worden.⁶ Dit kan door publicatie op de website van de stichting of op de website van de brancheorganisatie. In de praktijk worden deze documenten op de website van de stichting geplaatst.

³ Art. 2:360 lid 3 BW

⁴ Zie voor meer details Dijk/Van der Ploeg, Van vereniging en stichting, coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij, zevende druk, Deventer: Kluwer 2019, par. 8.3 en 10.2.1.

⁵ Het opstellen van een staat van baten en lasten als bedoeld in art. 2:10 lid 2 BW moet worden onderscheiden van de jaarrekeningsplicht op grond van Titel 9 van Boek 2 BW.

⁶ Art. 1a lid 1 sub j Uitvoeringsregeling AWR.

2. Wetsvoorstel transparantie maatschappelijk organisaties

2.1. Wettelijke regeling

Het concept wetsvoorstel transparantie maatschappelijk organisaties is een uitwerking van het regeerakkoord van 2017.⁷ Dit wetsvoorstel zal ertoe leiden dat maatschappelijke organisaties, waaronder alle stichtingen⁸, de gegevens van een donateur bekend moeten maken als de donatie een zekere omvang heeft.⁹ Het conceptwetsvoorstel beoogt te voorkomen dat het bestuur van een maatschappelijke organisatie zich (oneigenlijk) laat beïnvloeden door een donateur vanwege de omvang van de donatie.

Uit het regeerakkoord blijkt dat de overheid zich zorgen maakt over situaties waarin de stichting als rechtspersoon wordt gebruikt om belasting- of faillissementsfraude te plegen, geld wit te wassen of andere criminele activiteiten te faciliteren.¹⁰ Vooral in gevallen waarin stichtingen geen vorm van intern toezicht hebben of geen verantwoordingsmechanisme hebben, zouden stichtingen kunnen worden ingezet om dergelijke criminele activiteiten te ondersteunen of ontplooiën.¹¹

Het conceptwetsvoorstel is begin 2019¹² ter consultatie voorgelegd. Er zijn 190 openbaar gemaakte reacties. Uit de reacties volgt dat dit als een ongerechtvaardigde aantasting van de privacy van donateurs wordt gezien. De vrees wordt ook uitgesproken dat een dergelijke regeling het doen van donaties niet stimuleert vanwege het openbaar maken van de persoonlijke gegevens van de donateur. De datum waarop de regeling wet moet worden, is op het moment van het schrijven van deze bijdrage nog niet bekend.

2.2 Praktische uitvoering

Een stichting moet op basis van het conceptwetsvoorstel 'grote' donaties, dat wil zeggen donaties van EUR 15.000 of meer, jaarlijks op haar website in een donatieoverzicht publiceren. Niet alleen de donatie zelf maar ook gegevens van de donateur moeten worden gepubliceerd. Dit heeft tot gevolg dat de stichting elk van de volgende gegevens openbaar moet maken:

- (a) donatiebedrag
- (b) naam en woonplaats/zetel van donateur
- (c) ontvangstdatum donatie
- (d) datum donatieoverzicht

De stichting moet dit donatieoverzicht binnen zes maanden na afloop van het boekjaar opstellen. Vervolgens moet het overzicht binnen acht dagen na het opstellen daarvan openbaar worden gemaakt en voor een periode van zeven jaren op de website beschikbaar zijn. Stichtingen die geen website hebben, moeten deze informatie deponeren bij het handelsregister.

Het conceptwetsvoorstel is op elke stichting van toepassing. Stichtingen die aan nader te bepalen voorwaarden voldoen op basis van een AMvB kunnen worden uitgezonderd. Een

⁷ Vertrouwen in de toekomst, Regeerakkoord 2017 – 2021, VVD, CDA, D66 en ChristenUnie, p. 4.

⁸ Art. 1 onder a sub i Wetsvoorstel.

⁹ Het conceptwetsvoorstel is van toepassing op allerlei soorten maatschappelijke organisaties waaronder ook religieuze en levensbeschouwelijke organisaties. De meest voorkomende rechtsvormen zijn in dit kader stichtingen, verenigingen of kerkgenootschappen. Wij bespreken hier uitsluitend stichtingen.

¹⁰ Concept memorie van toelichting wetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisaties, p. 2.

¹¹ Concept memorie van toelichting wetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisaties, p. 8.

¹² Op 22 februari 2019 eindigde de consultatietermijn.

dergelijke AMvB is (nog) niet aangekondigd. Wij kunnen ons voorstellen dat de wetgever deze wet buiten toepassing verklaart in geval van risico op ontvoering, chantage, geweld of intimidatie.¹³

Uitgaande gelden

3. Nieuw intern register

3.1 Wettelijke regeling

De Implementatiewet registratie van uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten,¹⁴ waarvan het voorstel in parlementaire behandeling is, introduceert een nieuw art. 2:290 BW. Op basis daarvan is het bestuur van een stichting gehouden een intern register bij te houden van uitkeringen die de stichting doet als deze uitkeringen een bepaalde omvang hebben.¹⁵

De constatering dat Nederland niet in alle gevallen voldoet aan de internationale standaarden voor het uitwisselen van informatie voor belastingdoeleinden op verzoek van belastingautoriteiten in andere jurisdicties, was aanleiding om de administratieplicht van stichtingen uit te breiden en voor die uitbreiding een wettelijke basis te creëren.¹⁶ Het doel is meer transparantie te creëren door het invoeren van het nieuwe art. 2:290 BW. Het is op het moment van het schrijven van deze bijdrage nog niet bekend wanneer deze wet in werking zal treden.

3.2 Praktische uitvoering

Als een stichting een uitkering in een boekjaar heeft gedaan, bijvoorbeeld voor een goed doel, moet deze uitkering in een intern register worden geregistreerd indien deze uitkering gelijk aan of niet hoger is dan 25% van de uitgekeerde bedragen van een stichting in dat boekjaar. Na afloop van een boekjaar kan worden vastgesteld of een uitkering van een dergelijke omvang is gedaan omdat het totale uitgekeerde bedrag van een boekjaar bekend moet zijn om te bepalen of aan het criterium van gelijk aan of niet hoger dan 25% van het uitgekeerde bedrag bekend is. Dit register is intern en hoeft niet door de stichting openbaar te worden gemaakt. De stichting moet dit register wel regelmatig bijhouden. Uit de nota naar aanleiding van het verslag bij het UBO-register¹⁷ volgt dat met het woord 'regelmatig' wordt bedoeld dat "de gegevens op orde moeten zijn, zodat de belastingautoriteiten altijd actuele gegevens over de laatste stand van zaken van de uitkeringen kunnen verkrijgen".

De stichting moet per in het register op te nemen uitkering melding maken van de volgende gegevens:

- (a) naam en adres begunstigde
- (b) omvang uitkering
- (c) datum uitkering.

¹³ Deze gronden zijn geïnspireerd op de gronden voor afscherming van UBO-gegevens vastgelegd in art. 30 lid 9 Vierde anti-witwasrichtlijn.

¹⁴ Wetsvoorstel tot wijziging van de Handelsregisterwet 2007, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en enkele andere wetten in verband met de registratie van uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten ter implementatie van de gewijzigde vierde anti-witwasrichtlijn.

¹⁵ *Kamerstukken II* 2018/19, 35 179, nr. 3, p. 46.

¹⁶ *Kamerstukken II* 2018/19, 35 179, nr. 3, p. 47. Deze constatering vloeide voort uit een peer review van Nederland door het OESO Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes in 2011 en 2018.

¹⁷ Van 4 oktober 2019, Wetsvoorstel 35 179, vraag 79.

Feitelijk houdt deze verplichting een "nadere specificering" van de boekhoudverplichting van art. 2:10 BW in om een actuele administratie te voeren.¹⁸

Als een uitkering een omvang heeft van meer dan de genoemde 25%, hoeft deze uitkering niet te worden opgenomen in het interne register. Een natuurlijk persoon met een belang van meer dan 25% kwalificeert als uiteindelijk belanghebbende (UBO).¹⁹ (zie verder hierna in par. 4.2) . Van een UBO moeten meer gegevens worden geregistreerd.

mr. dr. B. Snijder-Kuipers*

mr. S.G. Veenstra*

- * Kandidaat-notaris te Amsterdam, universitair docent Rijksuniversiteit Groningen en fellow Onderzoekcentrum Onderneming & Recht Radboud Universiteit Nijmegen respectievelijk kandidaat-notaris te Amsterdam.
(birgit.snijder@debrauw.com; sanne.veenstra@debrauw.com)

¹⁸ *Kamerstukken II. 35 179, nr. 3, p. 46.*

¹⁹ *Kamerstukken II. 35 179, nr. 6, p. 7.*

STICHTINGSRUBRIEK

(Nieuwe) verplichtingen voor stichtingen (II, slot)**STICHTINGEN**

inkomende gelden	par. 1 tot EUR 15.000 en meer publicatie van balans en staat van baten en lasten	par. 2 EUR 15.000 of meer publicatie op website
uitgaande gelden	par. 3 tot en met 25% van het uitgekeerde vermogen intern (niet-openbaar) register	par. 4 meer dan 25% van het vrij uitkeerbare vermogen publicatie in UBO-register

4. UBO-register**4.1 UBO van een stichting**

De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT) is gewijzigd naar aanleiding van de vierde anti-witwasrichtlijn.²⁰ Het Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbende van vennootschappen en andere juridische entiteiten²¹ leidt tot een wijziging in de Handelsregisterbesluit 2008 door invoering van een nieuw art. 35b op grond waarvan de UBO's van een stichting moeten worden geregistreerd in het UBO-register.

Het UBO-register wordt operationeel vanaf voorjaar 2020²² en moet uiterlijk achttien maanden na inwerkingtreding gevuld zijn met alle in het handelsregister ingeschreven privaatrechtelijke rechtspersonen, waaronder stichtingen.

Elke privaatrechtelijke rechtspersoon heeft een eigen UBO-begrip (vastgelegd in art. 3 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018). Een UBO van een stichting is gedefinieerd als volgt:²³

²⁰ Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.

²¹ Besluit tot wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 en het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 in verband met de registratie van uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten ter implementatie van de gewijzigde vierde anti-witwasrichtlijn.

²² Invoering was beoogd op 10 januari 2020. Het wetsvoorstel is op 10 december 2019 door de Tweede Kamer aangenomen. De Eerste Kamer heeft aangekondigd dat implementatie in het voorjaar van 2020 zal plaatsvinden.

²³ Art. 3 lid 1 sub c Uitvoeringsbesluit Wwft 2018.

1. natuurlijke personen die de uiteindelijke eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over de rechtspersoon, via:
 - het direct of indirect houden van meer dan 25 procent van het eigendomsbelang in de rechtspersoon (*eigendomsbelang*); of
 - het direct of indirect kunnen uitoefenen van meer dan 25 procent van de stemmen bij besluitvorming ter zake van wijziging van de statuten van de rechtspersoon (*statutenwijziging*); of
 - het kunnen uitoefenen van feitelijk zeggenschap over de rechtspersoon (*feitelijke zeggenschap*); of
2. indien op basis van subonderdeel 1, geen UBO is achterhaald of twijfel bestaat of een persoon als bedoeld in subonderdeel 1 UBO, wordt de natuurlijke persoon of personen die behoort of behoren tot het hoger leidinggevend personeel van de rechtspersoon als *pseudo-UBO* beschouwd.

Alle gegevens van de UBO's worden geregistreerd in een UBO-register dat gehouden zal worden door de Kamer Van Koophandel.²⁴ Dat register bevat openbare en niet-openbare gegevens. De openbare gegevens zijn de volgende²⁵: naam, geboortemaand en -jaar, nationaliteit, woonstaat en aard en omvang van het belang. De niet-openbare gegevens zijn: adres, geboortedag, -plaats en -land, aard en nummer identiteitsbewijs, BSN of fiscaal nummer. Deze niet-openbare gegevens zijn uitsluitend in te zien door opsporingsinstanties, zoals politie en FIU-Nederland. Er is een beperkt aantal limitatief opgesomde gronden,²⁶ zoals minderjarigheid, op grond waarvan UBO-gegevens afgeschermd kunnen worden van de openbaarheid.

4.2 Praktische uitvoering

Voor het vaststellen of een stichting een of meer UBO's heeft, zijn de volgende criteria van belang waarvoor de volgende analyse kan worden gemaakt.

eigendomsbelang

Wat betreft de gerechtigheid tot het vermogen bepaalt het Uitvoeringsbesluit dat degene die direct of indirect meer dan 25% van het eigendomsbelang heeft, UBO van de stichting is. Eigendomsbelang is in art. 1 Uitvoeringsbesluit 2018 gedefinieerd als rechttop uitkering van de winst of reserves van een rechtspersoon of personenvennootschap, of op overschot na vereffening. Deze definitie heeft 'vertaling' voor de stichtingsvorm waar het een winstrecht betreft. Uit de toelichting volgt dat begunstigden van een stichting aan wie vermogen van de stichting wordt uitgekeerd, een "eigendomsbelang" hebben.²⁷ De wetgever lijkt uit te gaan van (potentiële) gerechtigdheid tot het vermogen van de stichting. Een begunstigde die een uitkering krijgt van meer dan 25% van het uitgekeerde bedrag van een stichting moet als UBO worden geregistreerd.²⁸

In de toelichting is dit als volgt geformuleerd:

²⁴ Art. 15a Handelsregisterwet (nieuw), Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden. Zie ook Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten.

²⁵ Art. 21 Handelsregisterwet (nieuw).

²⁶ Art. 51 b lid 2 Concept Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten.

²⁷ *Kamerstukken II*, 34 808, nr. 18 p. 6.

²⁸ *Kamerstukken II*. 35 179, nr. 3 p. 44.

"Van begunstigden van een stichting die een uitkering krijgen van meer dan 25% van het uitgekeerde bedrag (onderstreping door auteurs) moet op basis van dit wetsvoorstel en de uitwerking in het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 informatie door de stichting worden ingewonnen en bijgehouden en centraal worden geregistreerd als uiteindelijk belanghebbende (onderstreping door auteurs). Artikel 2:290 BW regelt slechts de registratie van alle andere begunstigden niet zijnde een UBO (onderstreping door auteurs) van een stichting, in een intern en niet-openbaar register".²⁹

Hieruit lijkt te volgen dat het de bedoeling was dat begunstigden geregistreerd worden in een intern register (bij uitkeringen tot en met 25%) of als uiteindelijk belanghebbende (UBO) (bij uitkeringen van meer dan 25%).

Het UBO-begrip in het Uitvoeringsbesluit gaat uit van gerechtigdheid tot het totale vermogen van de stichting terwijl in de toelichting bij het interne register aangesloten wordt bij het jaarlijks uitgekeerde bedrag.³⁰

Om vast te stellen wie als begunstigde in aanmerking komt, is het van belang de doelomschrijving en de liquidatiebepaling in de statuten van de stichting te bekijken. Indien bijvoorbeeld het doel van de stichting is het certificeren van aandelen in een B.V. moet wat betreft de positie van de certificaathouder als UBO onderscheid gemaakt worden tussen UBO van de B.V. en/of UBO van de stichting. Een certificaathouder is UBO van de B.V. indien deze economisch gerechtigd is tot meer dan 25% van het vermogen van de B.V. De betalingen worden voldaan via de stichting. Voor de vraag of een certificaathouder op grond van economisch belang ook UBO van de stichting is, moet gekeken worden hoe gerechtigdheid en betalingen verlopen op grond van de administratievoorwaarden en eventuele andere (al dan niet schriftelijk vastgelegde) overeenkomsten. Indien de stichting betalingen rechtstreeks doorstort aan de certificaathouders op grond van de administratievoorwaarden, is verdedigbaar dat de certificaathouders geen UBO van de stichting zijn. De stichting is in dat geval slechts doorgeefluik.³¹ Dit is anders indien het bestuur van de stichting wel discretionaire bevoegdheid heeft de gelden al dan niet door te storten. In dat geval zijn de certificaathouders wel UBO (mits uiteraard aan de UBO-grens van meer dan 25% wordt voldaan).

Uiteindelijk moet dit beoordeeld worden in het licht van het doel van de wetgeving, namelijk het voorkomen van witwassen. In beeld moet worden gebracht wie gerechtigd is tot vermogen (want daarmee kan worden witgewassen) en wie bevoegd is te bepalen waar gelden voor worden aangewend (zeggenschap).

Een ander voorbeeld: indien een stichting ten doel heeft geld in te zamelen voor Sophie om een operatie in de VS te ondergaan (die niet vergoed wordt in Nederland), heeft dit tot gevolg dat Sophie UBO van de stichting wordt omdat alle gelden uit de stichting bedoeld zijn voor aanwending ten gunste van Sophie. Eenzelfde redenering geldt voor de bestemming van het liquidatie-overschot. Indien de statuten bepalen dat dit uitgekeerd wordt aan een natuurlijk persoon, dan is die natuurlijk persoon UBO van de stichting. In de meeste gevallen zal bij een stichting het uitkeren van het liquidatie-overschot niet concreet uitgewerkt zijn in de statuten. In dat geval is er geen UBO op grond van deze bepaling.

²⁹ *Kamerstukken II*, 35 179, nr. 3, p. 46.

³⁰ Art. 2 lid 1 sub c onder 1 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 spreekt over "eigendomsbelang" van de stichting.

³¹ *Kamerstukken I*, 2019/20, 35 179, nr. C, p. 13.

statutenwijziging

In de regel geldt voor stichtingen dat de statuten gewijzigd kunnen worden door bestuursbesluit en dat elke bestuurder één stem heeft. Indien dat het geval is, zijn alle bestuurders van een stichting UBO voor zover deze stichting één, twee of drie statutair bestuurders heeft.³²

Bij meervoudig stemrecht van statutair bestuurders moet onderzocht worden welke bestuurder(s) meer dan 25% van de stemmen kan of kunnen uitoefenen. Deze bestuurder(s) is of zijn dan UBO van de stichting.

Indien de statuten van een stichting niet de mogelijkheid tot wijziging bieden, dan kan er geen UBO zijn op de grond van het criterium: 'het (in)direct uitoefenen van meer dan 25% van de stemmen bij een besluit tot statutenwijziging'.

feitelijke zeggenschap

De moeilijkste grond voor het vaststellen van een UBO van een stichting is de feitelijke zeggenschap. Van feitelijke zeggenschap is sprake als een natuurlijk persoon (in)direct de zeggenschap of het economisch belang houdt zonder dat deze formeel aan de criteria van eigendomsbelang voldoet of bijvoorbeeld een kwalificerend stemrecht bij statutenwijziging heeft.

Pseudo-UBO

Indien een stichting geen UBO heeft op grond van bovengenoemde criteria, zijn alle statutair bestuurders UBO op grond van art. 3 lid 6 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018.³³ We gebruiken hiervoor de term pseudo-UBO om het onderscheid met de échte UBO aan te geven.

5. Conclusie

Inkomende gelden

Voor de commerciële stichting³⁴ geldt een jaarrekeningenplicht. Voor overige stichtingen geldt een boekhoudplicht op grond waarvan een balans en staat van baten en lasten opgesteld moet worden. Daaruit volgt de weergave van de inkomende gelden van een stichting. Stichtingen die als ANBI zijn geregistreerd, moeten de balans, staat van baten en lasten met toelichting openbaar maken.

Op basis van het wetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisaties zal elke stichting in de toekomst donaties van EUR 15.000 of meer op haar website moeten publiceren. Naast de omvang van de donatie, moeten ook gegevens van de donateur openbaar worden gemaakt.

Uitgaande gelden

Als een stichting een uitkering doet van 25% of minder van de totaal uitgekeerde bedragen in een boekjaar, dan zullen die uitkeringen in de toekomst in een intern register moeten worden geregistreerd. Dit percentage is gerelateerd aan het totaal uitgekeerde bedrag in een boekjaar.

Uitkeringen aan natuurlijke personen of entiteiten die 25% of meer van het totaal uitgekeerde bedrag ontvangen, worden niet als UBO geregistreerd als het totaalbedrag minder is dan 'meer dan 25% van het eigendomsbelang'. De Memorie van Toelichting bij de

³² Dat geldt ook indien de statuten goedkeuring van een ander orgaan of van een derde vereisen voor een besluit tot statutenwijziging aangezien het UBO-criterium uitgaat van stemrecht bij een besluit tot statutenwijziging (art. 3 lid 1 sub c onder 1 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018).

³³ *Kamerstukken I*, 2019/20, 35 179, nr. C, p. 14.

³⁴ Die aan de vereisten voor een jaarrekening voldoet.

Implementatiewet registratie van uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten³⁵ gaat ten onrechte uit van volledig complementaire regelingen. De gehanteerde criteria zijn verschillend, koppeling enerzijds aan jaarlijks uitgekeerd vermogen (intern register) en anderzijds aan het gehele vermogen (UBO). Iemand die een uitkering ontvangt van meer dan 25% van het uitgekeerde vermogen maar dat minder is dan 25% van het gehele vermogen, wordt niet intern geregistreerd maar is evenmin aan te merken als UBO.

Doet de stichting een uitkering van meer dan 25% van het gehele vermogen van de stichting, dan is de ontvanger UBO van de stichting. Alle UBO's worden geregistreerd in een openbaar UBO-register dat vanaf voorjaar 2020 operationeel wordt.

mr. dr. B. Snijder-Kuipers*

mr. S.G. Veenstra*

* Kandidaat-notaris te Amsterdam, universitair docent Rijksuniversiteit Groningen en fellow Onderzoekcentrum Onderneming & Recht Radboud Universiteit Nijmegen respectievelijk kandidaat-notaris te Amsterdam.

(birgit.snijder@debrauw.com; sanne.veenstra@debrauw.com)

³⁵ Wetsvoorstel 35 179.